
(Copy right) موضوع : قانون کپی رایت
Started at ۱۳۹۱/۰۵/۳۱ ۱۴:۴۵ by علی پارساپور (a.p)
Visit at <http://www.askdin.com/showthread.php?t=42912>

[پست 1]

(a.p) نویسنده : علی پارساپور
تاریخ : ۱۳۹۱/۰۵/۳۱ ۱۴:۴۵
(Copy right) عنوان : قانون کپی رایت

(Copy right) قانون کپی رایت

<http://www.rasekhoon.net/userfiles/Article/1389/11shahrivar/0010061.jpg>
(Copy right) قانون کپی رایت

تهیه کننده : محمود کریمی شروذانی
منبع : راسخون

کپی رایت نوعی حفاظت قانونی آثار می تواند علمی و ادبی و هنری باشند . این قانون شامل هر نوع عرضه ای از آثار می باشد و به صاحب اثر اجازه می دهد که از حقوق انحصاری (به این معنی که فقط شامل صاحب اثر است و نه افرادی که به نحوی به اثر دسترسی دارند) که شامل تکثیر و اقتباس در شیوه بیان نو است استفاده کند.

این قانون حوزه کارهای ادبی، سینمایی، تولید موسیقی، ضبط صدا، نقاشی، عکاسی های های تلویزیونی و رادیویی، و طراحی های زنده، پخش برنامه افزار، نمایش و نرم شود صنعتی را شامل می

های صنعتی ممکن است شکلی ها یا طراحی حق تکثیر نوعی مالکیت اندیشه است؛ طراحی های قضایی باشند. در بیشتر مجزا یا یکسان از مالکیت ذهنی در برخی از حوزه موارد این حقوق یک دوره زمانی محدود دارند.

قانون کپی رایت بر اساس پیمان برن تنظیم شده است. پیمان برن که در سال 1886 در شهر برن، بین کشورهای پادشاهی، منعقد شد. قبل از آن حقوق قانونی یک اثر متعلق به نویسنده آن بود اما نویسنده در خارج از مملکت مورد نظر، فاقد حقوق قانونی بود و مثلا در فرانسه، کتاب یک نویسنده انگلیسی بدون اجازه او چاپ میشد و نویسنده حق اعتراض نداشت. پیمان برن داشتن حق قانونی بر مالکیت یک اثر را در تمام کشورها قابل اجرا دانست.

پیمان برن تا کنون بارها مورد تجدید نظر قرار گرفته و از سال 1967 مدیریت آن Word Intellectual بر عهده سازمان جهانی حمایت از حقوق مایملک معنوی Property Organization یا WIPO قرار گرفته است.

کپی رایت چیست؟

کپی رایت نوعی حفاظت قانونی از آثار چاپ شده و چاپ نشده ادبی، علمی و هنری است. این آثار به هر صورت که عرضه شده باشند، در حالی که دارای ماهیتی قابل درک باشند- یعنی دیده، شنیده یا لمس شوند، شامل این حمایت خواهند بود. اگر یا گرافیک کامپیوتری باشد که HTML این اثر یک مقاله، نمایشنامه، ترانه، کد یا هارد درایو کامپیوتر باشد هم، شامل CD، قابل ثبت بر کاغذ، نوار کاست قانون کپی رایت میشود. قانون کپی رایت به خالق اثر اجازه میدهد تا از حقوق

انحصاری تکثیر، اقتباس در شیوه بیان نو (مانند به فیلم تبدیل کردن یک رمان)، پخش و نمایش عمومی اثر استفاده کند. انحصاری به این معنا است که تنها خالق اثر، نه کسی که به نحوی به اثر دسترسی دارد، میتواند از این حقوق استفاده کند.

قانون کپی رایت از چه زمانی آغاز میشود و چه شرایطی دارد؟
قانون کپی رایت از زمانی که اثری در شکلی ملموس به وجود بیاید، شامل آن اثر میشود. برای مثال، یک ترانه سرای ساکن آمریکا، اشعار خود را نوشته، نام خود در کنار آن تاکید میکند که © Copyright را امضا کرده و با گذاشتن نشانه نویسنده اشعار است. سپس نوشته هایش را در پاکتی گذاشته و به آدرس خودش پست میکند و این پاکت را دربسته نگه میدارد. در واقع شاهد او تاریخ مهر پست بر پاکت است. حالا او با در دست داشتن این نامه، اثر خود را در دفتر کپی رایت آمریکا به ثبت می رساند تا از هرگونه سوء استفاده حمایت شود. حتی اگر شخصی قبل از ثبت رسمی اثر از آن استفاده کند، او با در دست داشتن پاکت میتواند مالکیت خود را به اثبات برساند.

این مثال درباره آثار دیجیتالی هم صدق میکند به این صورت هنگام حفظ یک اثر در کامپیوتر، تاریخ و ساعت آن هم حفظ میشود و شما با در دست داشتن فایل اصلی همواره میتوانید ثابت کنید که زودتر از شخصی که به نحوی (برای مثال از وب سایت) به اثر شما دست یافته، آنرا به وجود آورده بودید. اگر این شیوه از نظر کپی کرده و به CD شما کاستی هایی دارد میتوانید اثر خود را بر روی دیسکت یا آدرس خود پست کنید. آنرا در جای مطمئنی نگه دارید و در موقع لزوم در حضور آدرس خود پست کنید. شاهد، آنرا باز کنید.

چه زمانی کپی رایت یک اثر به پایان میرسد؟

گاهی اوقات در یک ثبت کپی رایت به چند تاریخ برمی خوریم برای مثال
"© Copyright 1998, 1999 John Smith."

از آنجایی که یک خالق اثر در طول زمان کار خود را تصحیح، تکمیل یا دوباره نویسی میکند، تمام تاریخهای ثبت شده زمان خلق اثر را در دوره های مختلف مشخص میکنند و نشان دهنده زمان پایان گرفتن کپی رایت نیستند.

تاریخ انقضای کپی رایت، بر اساس پیمان برن، حداقل شامل طول حیات خالق آن و 50 سال پس از مرگ او است. این مقدار زمان شامل تمام کشورهای عضو در پیمان برن میشود و هر کشور میتواند زمان بیشتری برای قابل اجرا بودن کپی رایت قائل شود اما این زمان نمیتواند از مقدار تعیین شده در پیمان کمتر باشد. گاهی اوقات در طی یک وصیت رسمی حقوق یک اثر به بازماندگان صاحب آن تعلق میگیرد که البته باید به تایید رسمی رسیده باشد.
کپی رایت بین المللی

هیچ قانون جهانی کپی رایتی وجود ندارد که از اثر شما در تمام جهان محافظت کند. البته کشورهای عضو پیمان برن و معاهده کپی رایت جهانی، این امکان را برای شما به وجود آورده اند تا از آثار خود در کشورهایی غیر از وطن خود، حمایت نمایید. بنابر این قرارداد، آثار زیر مورد حمایت قرار میگیرند
آثار چاپ شده و چاپ نشده یک نویسنده که از اهالی یا ساکنین یکی از کشورهای 1-
تحت قرارداد باشد.
آثاری که با اجازه نویسنده اش که از اهالی یا ساکنان کشورهای تحت قرارداد 2-
نباشد، در یکی از کشورهای هم پیمان، چاپ شده باشد.
در این صورت اثری که چاپ شده باشد، اگر به طور همزمان یا در فاصله 30 روز پس از اولین انتشارش در دو یا چند کشور تحت قرارداد به چاپ برسد، شامل حقوق کپی رایت پیمان برن و کپی رایت جهانی میشود و در تمام کشورهای این پیمان، تحت حمایت قرار میگیرد.

<http://www.rasekhoon.net/userfiles/Article/1389/11shahrivar/00100611.jpg>
کپی رایت در اینترنت

HTML هنگامی که از یک وب سایت دیدن میکنید، کپی کردن مطالب، تصاویر یا کد آن با چند کلیک انجام پذیر است و بسیاری از ما به دلایل مختلف این کار را

انجام می‌دهیم. اشتباه عمومی در مواد موجود در اینترنت، این است که اینترنت COPY یا SAVE یک فضای عمومی بوده و برداشت مطالب آن آزاد است، به خصوص که فایل‌های آن به سادگی امکان پذیر است و تقریباً نمی‌توان از آن جلوگیری کرد. این طرز فکر مانند آن است که به خود اجازه دهیم به دلیل قرار داشتن فضای! مقابل پارکینگ منازل در خیابان، در مقابل درب پارکینگ افراد پارک کنیم آنچه در اینترنت می‌بینیم در صورتی قابل کپی کردن است که یا دولتی باشد مانند سفارت خانه‌ها، دانشگاه‌ها و مانند آن...، یا تاریخ کپی رایت آن منقضی شده باشد و یا صاحب وب سایت حقوق خود را لغو یا واگذار کرده باشد. به خاطر داشته‌باشیم. هم معنی نیستند "public domain" باشید که "اینترنت" و فضای عمومی یا مطالبی که توسط دیگران تهیه شده و با کسب اجازه قابل استفاده هستند تصاویر گرافیکی (عکسها، نشانه‌ها، آثار Midi، صاحبان فایلها و برنامه‌های و تمام مواردی که javascripts، HTML، هنری دیجیتالی)، نوشته‌ها، متون استفاده از آن مجاز اعلام شده‌اند، به شما اجازه نمی‌دهند که مواد مورد نظر را به نام خود ثبت کنید و این اجازه به معنای احراز مالکیت نیست. علامت کپی رایتی که در پایین صفحه یک وب سایت می‌بینید برای بخشهایی است که دارند سایت خودش به وجود آورده (مثلاً طرح گرافیکی یک وب سایت موسیقی) نه بخشهایی که صاحب سایت اجازه استفاده آنها را دارد. گرافیک‌ها و تصاویر لینکی رایگان

یا رایگان عرضه میشوند جزو free تصاویر گرافیکی که در سایتها با عنوان اموال عمومی نیستند شما می‌توانید از این تصاویر به طور رایگان استفاده نمایید اما "صاحب" آن به شما نخواهد آمد. در واقع شما در صورتی که با شرایط صاحب آن به شما نخواهد آمد. واقع شما در صورتی می‌توانید از آنها استفاده کنید که با شرایط صاحب آن موافقت کنید برای مثال اگر صاحب اثر خواسته باشد که شخصی خود از آن استفاده homepage "در تصویر دخل و تصرف نکنید" یا: فقط در کنید" حتماً این کار را انجام دهید. همین مساله در مورد تصاویر لینکی و نشانه‌ها هم صدق میکند.

Dingbats فونتها و علائم تصویری یا

عده ای تصور میکنند که طراحی فونت شامل قانون کپی رایت نمیشود و هنگامی که یک فونت طراحی شد، میتواند توسط عموم مورد استفاده قرار بگیرد. اما اینکه یک فونت به راحتی قابل تکثیر، کپی و انتشار است و اینکه "خط" وسیله ای برای بیان ایده‌ها و آثار تازه است، دلیل محکمی برای شامل نشدن قانون کپی رایت بر آن نیست. درست است که خط اصولاً برای بیان تصویری افکار و ایده‌ها به وجود آمده است، اما یک طراح خط، برای کار خود همانقدر وقت، انرژی و خلاقیت مصرف میکند که یک نقاش یا نویسنده و با توجه به شرایط قانون کپی رایت، صاحب اثر معرفی میشود.

واقعا شامل کپی رایت میشود؟ HTML آیا

آن هم نوشته یا طراحی صاحب آن است و یک layout طراحی یک صفحه اینترنتی یا هنگامی که بر روی کاغذ نوشته میشود یا از آن یک پرینت تهیه میشود و به HTML عبارتی به شکل ملموس درمی‌آید، شامل قانون کپی رایت خواهد شد. البته این قانون در موردی صادق است که شخصی، خودش کد مورد نظر را نوشته و اجرا کرده از جای دیگر، شما را صاحب آن نخواهد کرد. البته HTML باشد. کپی کردن یک هنگامی که شما صفحه ای را می‌بینید و آنرا بدون کپی کردن کدها، به طور قانونی شبیه سازی می‌کنید، مسئله فرق میکند. در این مورد کدها شامل کپی رایت به ثبت رسیده است غیر layout، نمیشوند بلکه نتیجه ملموس آن که به صورت یک قابل دخل و تصرف محسوب میشود.

تغییر کلی در نوشته، متن، تصاویر و... شخص دیگر و تبدیل آن به یک نسخه جدید و موارد مشابه آن تغییر کلی HTML اگر با اجازه صاحب اثر، در متن، تصویر، کد ایجاد کنید و این تغییرات موافق با شرایط صاحب اثر باشد، شما صاحب اثر جدید هستید. در غیر این صورت به دزدی ادبی/هنری محکوم خواهید شد. ترجمه یک متن از اینترنت شامل قانون کپی رایت میشود؟

مطابق با پیمان برن " نویسندگان متون ادبی و هنری که توسط این پیمان مورد حمایت قرار دارند، دارای حق اختصاصی ترجمه یا اعطای حق ترجمه اثر خود به دیگری هستند." این جمله به این معنا است که برای ترجمه یک متن (ادبی، هنری، علمی)، شما به اجازه صاحب آن نیاز دارید و با وجود اینکه حقوق مربوط به ترجمه اثر را به دست خواهید آورد اما باید نام نویسنده را در ترجمه ذکر مربوط به بخشی از قانون کپی رایت است Fair Use نمایید. استفاده منصفانه یا که در آن اجازه استفاده از تمام یا بخشی از یک مطلب برای "تضمین شاعرانه"، "خبر رسانی"، تحقیق و تحصیل"، بدون اجازه نویسنده مجاز اعلام شده است. اگر این استفاده در مواردی به غیر از اینها باشد غیر قانونی است. برای مثال در وب سایت شخصیتان، برای توصیف National Geographic استفاده از عکس مجله سفرتان به آفریقا، غیر قانونی است. اما اگر همان عکس را برای یک مقاله تحقیقی درباره عکاسی با ذکر منبع، در سایت خود بگذارید مشکلی پیش نخواهد آمد. توجه کنید که استفاده از منابع اطلاعاتی وب سایتها، بدون ذکر منبع، به هر دلیلی غیر قابل قبول خواهد بود علامت

نیز نمایش (C) یا (c) علامت جهانی حق چاپ © است که در برخی موارد به صورت هایی مانند شود. در زبان فارسی برای بیان این حقوق معمولاً از عبارت داده می «همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.» و گاهی از علامت (ح) استفاده می شود.

ایران و کپی رایت

آوردگان آثار هنری اعم از قانون وضعیت حفظ حقوق مادی و معنوی پدید هنرمندان، مولفان، مصنفان مربوط به سال 1348 است که بر اساس این قانون آورنده از راه دانش شود و آنچه این پدید آورندگان تهیه می اثرهایی که توسط پدید آورد از آن اوست و ابتکار پدید می چند بند از قانون سال 48 درباره اینچنین آثاری است که توسط پدید آورنده به سازی، عکاسی و موارد دیگر که شعر، ترانه، تصنیف، سرود، کتاب، نقاشی، پیکره جنبه فولکور دارد و مربوط به هنرهای سنتی است بر اساس این قانون حفاظتی از آید، اما از حیث اجرا در ایران به صاحبان فکر و اندیشه در سطح جامعه پدید می طور جدی و اساسی، مشکلات و تعیین مصادیق آن مختلف است کشور ما در سال 1380 شمسی برای ثبت بین المللی علائم به کنوانسیون مادرید ملحق شد اما برای پیوستن به کنوانسیون "برن" (که از کپی رایت حمایت می کند) هنوز هم تردید دارد و در حال حاضر هم برنامه ای نیز برای پیوستن به این کنوانسیون در نظر گرفته نشده است رفتار قانون گذار در کشور ما در خصوص حمایت از کپی رایت همواره با تردید و احتیاط توأم بوده و حتی در پیوستن به ترتیبات بین المللی برای حمایت از مالکیت های معنوی نیز تردید وجود داشته و دارد علاوه بر تردیدهایی که در خصوص لزوم حفظ حقوق مؤلف و مصنف وجود دارد، یکی از دغدغه های همیشگی کشورهای جهان سوم این بوده که پیوستن به نظامهای بین المللی حمایت از کپی رایت به واسطه لزوم پرداخت مبالغ کلان بابت دریافت و خرید حق انتشار کتب، نشریات و آثار علمی و نرم افزارها، روند انتقال علم و تکنولوژی به این کشورها را متوقف و یا دست کم کند می سازد. البته ذکر این نکته نیز ضروری به نظر می رسد که در یک جامعه نرم افزاری که قانون حمایت از رعایت نشود نمی توان به اجرای هر (Copy Right) پدید آورندگان نرم افزار مقررات دیگری خوشبین بود سرقت فرهنگی در فضای مجازی

در دورانی که اینترنت در عمل تمامی مرزها را درنوردیده و افراد را در تعاملی به وسعت گستره زمین قرار داده است، روند اطلاع رسانی هم به صورت مثبت و هم منفی شتاب بیشتری به خود می گیرد. امروزه شبکه اینترنت به عنوان دروازه جهان اطلاعات شناخته می شود که دریچه ای را برای ورود کاربران به دنیای انواع دانستنی های گشاید، اما همین ویژگی خاص سبب ایجاد شرایطی در زمینه تولید

محتوا در فضای سایبرشده که تقریباً هیچ فردی مالک محتوایی که تولید کرده است، نیست و به محض تولید و انتشار نخستین نسخه از آن، باید شاهد تکثیر غیرمجاز آن در دنیای سایبر باشد.

استفاده از محتوا و مطالب درج شده در فضای وب، دسترسی افراد رابه بسیاری از مطالب و اطلاعاتی که در زمانی دانستن و دستیابی به آن ها نیازمند تلاش زیادی بود، به امری عادی تبدیل کرده است.

آن چه در این بین نادیده گرفته شده و به دست فراموشی سپرده شده است درج منبع و ماخذ اولیه مطالب و اطلاعات در این شبکه جهانی است. بارها دیده شده است که برخی سایت ها و یا وبلاگ ها مطلبی را منتشر کرده اند که همان مطلب بدون درج منبع اولیه در سایت و یا وبلاگ دیگری استفاده شده است. حتی گاهی دیده می شود برخی مطالب در وبلاگ های مختلف چند دست می چرخد و منبع اولیه گم می شود و در شرایطی افراد به منابعی لینک داده می شوند که خود آن منابع مطلب را سرقت کردند.

این موضوع در حالی است که استفاده از محتویات بدون درج منبع و ماخذ اولیه نوعی دزدی محسوب و باعث ایجاد خسارت به کسانی می شود که عمر و سرمایه خود را صرف تولید این محتوا کرده اند.

رعایت نکردن قانون کپی رایت یا در واقع زیر پا گذاشتن حق مالکیت تولید کنندگان محتوا در ایران، سبب کمبود تولید محتوا در فضای سایبر شده است و همین موضوع به تدریج خسارت های گوناگونی برای حوزه علم، ادب و فرهنگ کشور ما به همراه می آورد. تولید محتوا از لحاظ مختلفی دارای اهمیت است و از آن جمله می توان به گسترش زبان فارسی و ارتقای آن در سطح بین الملل اشاره کرد. هم اکنون بسیاری از کشورها برای به دست آوردن اعتبار بیشتر، مردم خود را تشویق می کنند تا به تولید اطلاعات در اینترنت بپردازند.

باید گفت تعمیم قوانین کپی رایت به جامعه مجازی نیازمند اجتهاد و نوعی بومی سازی است. زیست محیط وب شرایط خاصی دارد که بدون توجه به آن ها نمی توان مانع از کپی غیرمجاز محتوا در این فضا شد. اما اینترنت یک فضای عمومی است که برداشت مطالب در آن آزاد است و تقریباً نمی توان از آن جلوگیری کرد. آن چه در اینترنت وجود دارد در صورتی قابل کپی کردن است که یا دولتی باشد، یا این که تاریخ کپی رایت آن گذشته باشد و یا صاحب وب سایت حقوق خود را لغو یا واگذار کرده باشد. در غیر این صورت مطالبی که توسط دیگران در این فضا تهیه شده است با کسب اجازه قابل استفاده و کپی خواهد بود.

و HTML، تصاویر گرافیکی نوشته ها، متون، Midn در همین حال صاحبان فایل های تمام مواردی که استفاده از آن ها در این محیط مجاز اعلام شده است، به کاربر اجازه نمی دهد مواد مورد نظر را به نام خود ثبت کند و این مجوز به معنای احراز مالکیت نیست. اگر چه کاربر می تواند از تصاویر گرافیکی که در سایت ها رایگان عرضه می شود، استفاده کند اما «صاحب» آن به شمار نخواهد آمد و آن را نمی تواند متعلق به اموال خود بداند. هم چنین تغییر کلی در نوشته، متن، تصاویر و... شخص دیگر و تبدیل آن به یک نسخه جدید در صورتی که با اجازه صاحب اثر، در متن، تصویر و موارد مشابه آن تغییر کلی ایجاد شود و این تغییرات موافق با شرایط صاحب اثر باشد، فرد صاحب اثر جدید است. در غیر این صورت به سرقت فرهنگی محکوم می شود.

به اعتقاد کارشناسان، یکی از مشکلات اصلی در فضای اینترنت ایرانی و فارسی رعایت نشدن قانون کپی رایت است. موضوع کپی رایت در وبلاگ ها بحثی فرعی تر و زیر شاخه اصلی کپی رایت در محیط سایبر و فضای مجازی و اینترنت است، بنابراین کپی رایت در وبلاگ ها جدای از بحث مولف و کپی رایت در محیط اینترنت نیست. اما مسئله کپی رایت و رعایت حقوق مالکیت معنوی در فضای مجازی مسئله ای جدی است و بررسی ها و مطالعات گسترده طلب می کند. به دلیل این که امکان سرقت محتوا در این فضا به راحتی امکان پذیر است و متأسفانه در این زمینه نیز قوانین بازدارنده جامع تدوین نشده است.

همین اندازه باید با تدبیر لازم و قوانین خاصی به دفاع بیشتری از حقوق شهروندان پرداخت و در این میان اجرای یک قانون جامع که تا حد ممکن سوء استفاده را در این حوزه کم کند، امری شدنی و ضروری احساس می شود. انتشار محتوای مجرمانه

در مقابل این نگرش، دیدگاه حقوقی و علمی آن است که اشخاص درانتشار محتوا آزاد هستند و قانون تنها به توصیف دقیق محتوای مجرمانه می پردازد. در این وضعیت، ارتباط هر شهروند به انتشار محتوای مجرمانه مسئولیت او را در پی دارد. آن هم نه مسئولیتی بدون ضابطه و توصیف بلکه میزان مسئولیت، شیوه رسیدگی و مرجع ذیصلاح، همه باید توسط قانون مشخص شده باشد. واضح است که فضای مجازی می تواند هم چونفضای فیزیکی به محلی برای فعالیت مجرمان تبدیل شود؛ بنابراین همان طور که دادگاه ها و دادگستری ها در یک فضای واقعی برای ساماندهی بسیاری از جرائم اجتماعی، اقتصادی و مبارزه با تخلفات به وسیله احکام رای صادر می کنند، فضای مجازی نیز برای جلوگیری ازجرم به این محاکم نیاز دارد.

اما در اینجا این سوال مطرح می شود که کسانی که تولید کننده مقاله و منبع اصلی هستند، چنان چه سرقتی راجع به مطالب شان انجام شود، چه حق و حقوقی دارند و به چه مرجعی می توانند اعلام شکایت و خسارت کنند و اگر بخواهیم اصول اخلاقی و حقوقی را بر فضای وبلاگ های فارسی در زمینه کپی رایت حاکم کنیم، چه روالی باید طی شود؟

تمامی افراد از این حق بهره مند هستند و در شرایطی که حقی از آن ها ضایع شود امکان شکایت برای آن ها فراهم است و این شکایت ها می تواند شامل محتویات یک صفحه اینترنتی باشد که به صورت مجازی و در فضای سایبر قرار گرفته است، اما دربارہ ابقای این حق باید قانون وجود داشته باشد.

محدودیت قانونی در این زمینه آن چنان وجود ندارد و از گذشته قانون مربوط به حقوق مولفان و افرادی که مطلبی را تألیف کرده اند تدوین شده است. هم چنین قانون مالکیت معنوی و کپی رایت در ایران وجود داشته اما به این نام مطرح نبوده است.

کاربران ناآگاه از مالکیت معنوی

کاربران ایرانی از محدود کاربران جهان هستند که بدون آشنایی و آگاهی از قوانین حق مالکیت معنوی با جهان فناوری اطلاعات خو گرفته اند و آزادانه میتوانند هر محتوایی را از روی شبکه ها برداشت کنند و مورد استفاده قرار دهند.

متأسفانه بسیاری از افراد در داخل کشور هنوز از حقوق و تکالیف خود نسبت به مسئله کپی رایت آگاه نیستند و نمی دانند برای آن ها این حق ایجاد شده که برای احقاق حق خود می توانند در این زمینه شکایت کنند همواره بر این نکته تأکید دارند که تولید دانش و فناوری در هر IT کارشناسان کشوری ارتباط مستقیم با رتبه تولید محتوا و اطلاعات آن کشور در جهاندارد. مشهودترین جایگاه انتشار اطلاعات و دانش و فناوری نیز وب سایت های هر کشور است. این بدان معناست که دنیای سایبر امروز وارد عصر محتوا شده است و کشوری که محتوای قابل عرضه در فضای سایبر ندارد از قافله علم عقب خواهد ماند. کشورهای توسعه یافته با سرمایه گذاری های فراوان در این زمینه، توانسته اند ضمن انتشار و اشتراکدانش و فرهنگ خود با دیگر نقاط دنیا، جایگاه قابل توجهی برای خود در شبکه های اطلاع رسانی و شبکه جهانی اینترنت به دست آورند. اهمیت این موضوع در جامعه اطلاعاتی به قدری مورد توجه قرار گرفته است که مطابق برخی نظریه ها، هر کشور به میزان محتوایی که تولید و روی شبکه ارائه کرده، در عمل هویت خود را به اثبات رسانده است و ابراز وجود می کند از این دیدگاه، جایگاه موضوع محتوا، مسئله ای اساسی و تأمین کننده منافع ملی کشورها محسوب می شود. در کشور ما نیز با ورود فناوری های نوین و به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، مقوله محتوا به تدریج مطرح شده است، اما به نظر میرسد چندان که باید نتوانسته است جایگاه مهم و تأثیرگذار خود را در این عرصه از آن خود کند.

مسئله تولید محتوا در فضای مجازی در ایران، علاوه بر مشکل اساسی آن یعنی نبود درک جایگاه مهم این موضوع، با معضلی دیگر یعنی استفاده از محتوای موجود در این فضا بدون نشر منبع و ماخذ اولیه دست به گریبان است.

به همین دلیل به نظر می رسد باید بر لزوم این مسئله بیش از گذشته تأکید شود. چرا که انتشار مکرر یکسان در وبلاگ ها و سایت ها خطر بزرگی برای محتوای فارسی

محسوب می شود و به تدریج باعث خستگی تولید کنندگان اولیه محتوا و ترک آن ها
از این عرصه می شود
قانون حمایت از پدید آورندگان نرم افزارهای رایانه ای

مجلس شورای اسلامی در دی ماه سال 1379 قانون حمایت از پدید آورندگان نرم
افزارهای رایانه ای را تصویب کرد که می توان آن را گامی در مسیر ارائه
راهکارهای مناسب برای حمایت از کپی رایت نرم افزار تلقی کرد اما وضع و تصویب
این قانون، قدم اول است و لازم است که گام های بعدی و تکمیلی نیز برداشته
شود.
موانع و راهکارهای کپی رایت در ایران

رعایت قوانین کپی رایت به نفع صنعت نرم افزار و حتی کاربران کامپیوتر در
کشور است.

قیمت : تقریباً دلیل اصلی مخالفت برای رعایت قانون کپی رایت برای محصولات
نرم افزاری خارجی قیمت های بالای نرم افزار به توجه به متوسط درآمد در ایران
است. طبیعی است که قیمت های بالای سیستم عامل یا نرم افزاری مختلف که گاهی
چندین برابر حقوق کارمندان سطح بالای کشورمان است میتواند سدی بزرگ برای خرید
و تجهیز کامپیوترها به اینگونه نرم افزارها باشد. اما اول آنکه متأسفانه
دوستان مخالف فقط قیمت محصولات نرم افزاری را در سایت های شرکت تولید کننده یا
در بازار آمریکا و اروپا میدانند در حالیکه ما بایستی قیمت ها را بازار دیگر
کشور های جهان سوم بررسی کنیم و مثلاً قیمت سیستم عامل ویندوز را در کشورهای
آسیای جنوب شرقی یا حتی همین کشورهای همسایه ببینیم. در حال حاضر حتی
شرکتهای مشهوری چون مایکروسافت و حتی تولید کننده محصول گرانقیمت اوراکل
برای حضور در بازاری کشورهای جهان سوم و همچنین با توجه به سطح درآمد آنها
که بسیاری مواقع پایین تر از سطح درآمد در کشور ایران است محصولات خود را
قیمت گذاری جدید میکنند و قیمت برخی محصولات گاهی یک دهم قیمت واقعی خود در
بازارهای آمریکا یا اروپا خواهد رسید. بنابراین طبیعی است که در صورتی که
ایران با رعایت قوانین کپی رایت بتواند بازار مناسبی را ایجاد کند شرکتهای
تولید کننده نرم افزار نیز با رغبت و با توجه به درآمدهای ایرانیان محصولات
خود را قیمت گذاری و وارد بازار ایران خواهند کرد. در مورد آموزش و تربیت
نیروی متخصص نیز که تقریباً اکثر شرکتهای نرم افزاری محصولات خود را یا به
رایگان و یا با هزینه بسیار اندک در اختیار دانشگاهها و مراکز آموزشی قرار
میدهند.

بسیاری از خریداران کامپیوتر به راحتی بابت قطعات جانبی آن هزینه و پول
پرداخت میکنند اما حتی اگر نرم افزاری مورد نیازشان باشد که بتوانند از آن
نیز در آمد کسب کنند باز مایل به پرداخت هزینه نیستند و در واقع نوع تفکر ما
نسبت به پرداخت پول بابت محصولی نرم افزاری و البته قابل کپی اشتباه است

ما کشورهای جهان سوم با درآمد پایین هستیم و هزینه نرم افزارهای درجه یک
و با کیفیت برای ما بالاست. و متأسفانه ما تمایل به استفاده از بهترین نسخه
های نرم افزارهای معروف را داریم. بسیاری از کاربران خانگی ما از ویندوز
نسخه حرفه ای استفاده میکنند در حالیکه هرگز نیازی به امکانات آن ندارد
Corel Draw و یا Adobe Photoshop برخی تنها نرم افزار برای کارهای گرافیک را
میدانند و طبیعی است که این افراد نسبت به پرداخت هزینه واقعی این نرم
افزارها مقاومت به خرج میدهند. در حالیکه اکثر این محصولات مناسب شرکتهای
کارهای تجاری است و طبیعی است که افرادی که از این محصولات استفاده میکنند یا
نیاز به امکانات خاص آنها دارند یا امکان کسب درآمد از این نرم افزارها را
دارند. در عین حال برای کاربرانی که بصورت آماتور و غیر تجاری نیاز به
کارهای گرافیکی دارند نرم افزارهای بسیاری زیادی به صورت رایگان یا با
قیمت های بسیار پایین تر و یا حتی نسخه های آموزشی و خانگی همین محصولات
گرانقیمت نیز وجود دارد که متأسفانه بدلیل رایگان بودن محصولات قدرتمندی
در ایران دیگر کسی رغبتی به شناخت یا بکار گیری دیگر Corel Draw همچون
محصولات در این زمینه را ندارد.

در صورت رعایت قانون کپی رایت بازار و کاربران ایرانی به سمت محصولات اوپن
سورس یا رایگان پیش خواهد رفت و طبیعی است که در چنین حالتی توجه به سیستم

عاملهایی مانند لینوکس و دیگر نرم افزارهای مشابه بیشتر خواهد شد و همچنین به دلیل تمایل به استفاده و ایجاد بازار و نیاز منطقی به این محصولات شرکتهای تولید کننده نیز مشخصات و نیازهای زبان فارسی را در نرم افزارهای خود جدی تر میگیرند.

5- رعایت قانون کپی رایت میتواند کاربران را با بهای واقعی تر نرم افزار آشنا کند و بنابراین آنها نسبت به محصولات ایرانی نیز رغبت بیشتری نشان داده و هزینه بیشتری پرداخت خواهند کرد. در حال حاضر کاربران ایرانی که عادت به کپی محصولات نرم افزاری های خارجی با هزینه بسیار اندک دارند دیگر هرگز تمایلی به پرداخت هزینه واقعی نرم افزاری ایرانی ندارند و شرکتهای ایرانی مجبورند محصولات خود را با هزینه و سود بسیار کمتری به فروش برسانند.

6- شاید عده ای معتقد باشند که خرید و پرداخت هزینه واقعی نرم افزارها باعث افزایش قیمت خدمات یا محصولات نرم افزاری تولید ایران شود.

اما پاسخ من این است که مگر ما بابت خرید تجهیزات کارخانه ها، کاغذ، انرژی و... هزینه واقعی پرداخت نمیکنیم. پس چه دلیلی دارد که محصولات نرم افزاری با قیمت غیر واقعی تولید یا خریداری شود؟

7- با رعایت قوانین کپی رایت شرکتهای ایرانی موقعیت مناسبی پیدا خواهند کرد که از کلیشه های بازار نرم افزار ایران که تنها به نرم افزارهای مالی یا صرفا فارسی محدود شده است خارج و به رقابت با محصولات شرکتهای نرم افزاری خارجی بپردازند. بطور مثال در زمینه نشر، گرافیک، نرم افزارها و محیطهای توسعه، بانکها اطلاعات و دهها مورد دیگر جا برای تولیدات محصولات نرم افزاری ایرانی وجود دارد که البته تا وقتی که نمونه های درجه یک و خارجی آن به رایگان قابل استفاده در ایران است کسی نه در مورد تولید اینگونه محصولات سرمایه گذاری میکند و نه کسی آنرا خواهد خرید.

8- همانطور که در بالا نیز اشاره شد رعایت قوانین کپی رایت باعث رونق و ایجاد بازار برای محصولات نرم افزاری ایرانی خواهد شد. بنابراین طبیعی است که مشاغل مرتبط بیشتر شده و افراد و کارشناسان بیشتری جذب این بازار خواهند شد و این یعنی افزایش سطح درآمد و ایجاد شغل در بخش نرم افزار و همچنین جاذبه بیشتری برای سرمایه گذاری در این بخش ایجاد خواهد شد که این میتواند باعث بالندگی، ورود و خرید تکنولوژی های پیشرفته و در نتیجه افزایش سطح و کیفیت محصولات ایرانی شود.

9- ایران با توجه به میزان افراد تحصیل کرده در رشته کامپیوتر و همچنین استعداد نیروی انسانی خود میتواند تبدیل به قطب مهمی در تولید و صادرات نرم افزار حداقل در سطح منطقه و یا قاره شود. متأسفانه عدم رعایت قانون کپی رایت باعث شده که هیچوقت صنعت نرم افزار ایران را جدی گرفته نشود و در واقع عدم رعایت قوانین کپی رایت سد اصلی برای علاقمندی شرکتهای بزرگ خارجی برای سرمایه گذاری یا سفارش به شرکتهای ایرانیست.

10- در نهایت آنکه بالاخره زمانی خواهد رسید که ما مجبور به رعایت قوانین کپی باشد و چه الزام ایران به رعایت WTO رایت شویم چه این زمان پس از پیوستن به قوانین بین المللی و البته بهتر است که از همین امروز کاربران و بازار ایران برای رعایت قوانین آماده شود چرا که زمان موعود ما نه بازاری خواهیم داشت که ظرفیت پذیرش این شک را داشته باشد و نه کاربرانی که از نظر مالی و روانی آنرا بپذیرند و نه صنعت نرم افزاری که بتواند نقش موثری را بازی کند و البته آن زمان تازه نقطه شروعی برای بومی کردن محصولات رایگان یا اوپن سورس و یا ایجاد جاذبه برای شرکتهای نرم افزاری برای کاهش قیمت محصولات خود با توجه به سطح درآمد مردم ایران است. زمانی که دیگر خیلی دیر خواهد بود.

: منابع تحقیق

www.senmerv.com

iranel1404.com

www.khorasannews.com

Aftab.ir

www.hoghooghhdanan.com

itiran.net

www.jahannnews.com

Fa.wikipedia.org

/ن

Downloaded from گفتگوی دینی (<http://www.askdin.com>) at ۱۳۹۶/۰۵/۰۳ ۰۸:۱۹.